

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KOMISJI MUZEÓW

za okres styczeń 2023 - październik 2025

W okresie sprawozdawczym Komisja spotykała się sześć razy (23.03.2023, 12.10.2023, 14.03.2024, 10.10.2024, 27.03.2025, 23.10.2025). Na pierwszym posiedzeniu ukonstytuował się nowy, dziesięcioosobowy skład Komisji Muzeów w osobach: kol. Anna Bober-Tubaj, kol. Aleksander Devosges Cuber, kol. Dariusz Kacprzak, kol. Anna Kroplewska-Gajewska, kol. Ewelina Krzeszowska, kol. Sławomir Majoch, kol. Krzysztof Myśliński, kol. Romuald Nowak (przewodniczący) kol. Małgorzata Ogonowska, kol. dr Anna Ziemlewska.

W pierwszym posiedzeniu uczestniczyła Prezes ZG SHS kol. Anna Czyż, która przybyła specjalnie na inaugurację prac Komisji w nowym składzie. W spotkaniu uczestniczyła też kol. Bożena Steinborn - inicjatorka powstania Komisji Muzeów przy ZG SHS w 1988 r. i jej długoletnia przewodnicząca. Przedstawiła ona swoje refleksje i nadzieje związane z dalszym funkcjonowaniem Komisji.

W okresie sprawozdawczym:

- Komisja dokonała analizy współpracy muzealników z kolekcjonerami i salonami zajmującymi się handlem dziełami sztuki. Uznano, iż zgodnie z Kodeksem Etyki Muzealników, taka współpraca jest niemożliwa, a wstępowanie muzealników do stowarzyszeń antykwariuszy niedopuszczalne.
- Rozważano przyjęcia depozytów muzealnych jako formy uwiarygodniania autentyczności i wartości dzieła. Ten sam problem dotyczy przyjmowania darów, które bardzo często nie mają muzealnego charakteru. Jako nieetyczne uznała Komisja zakupy muzealiów od muzealników i dawnych pracowników muzeów. Muzea winny bardzo precyzyjnie określać swoją politykę zakupową. Komisja uczuła muzealników na tego typu praktyki, które mają niewiele wspólnego z budowaniem kolekcji muzealnych.

- Komisja uznała za niezbędne ustanowienia wzorca dla systemu zapisu naukowej dokumentacji muzealium w publikacji katalogu zbiorów i przy okazji tzw. muzeów cyfrowych, kwestia praw autorskich.
- Komisja zainicjowała i omówiła propozycję projektu wydawniczego dedykowanego Profesorowi Andrzejowi Rottermundowi. Jego pomysłodawczynią i realizatorką jest dr Milena Woźniak-Koch, historyczka sztuki, absolwentka Instytutu Sztuki Uniwersytetu Gdańskiego. Pomysł zyskał pełną akceptację Komisji, która przekazała taką rekomendację Zarządowi Głównemu SHS.
- W związku z realnym zagrożeniem działaniami wojennymi członkowie Komisji analizowali plany zabezpieczenia i ewakuacji zbiorów na wypadek wojny. Uznali, że obecnie istniejące plany są niewykonalne i niedostosowane do realiów nowoczesnego pola walki. Dlatego Komisja będzie wnioskować do odpowiednich służb w MKiDN, aby przygotować nowe plany, które w rzeczywistości pozwolą uratować najcenniejsze dzieła z poszczególnych kolekcji muzealnych.
- Omówiono problem bieżącego bezpieczeństwa muzealiów. W wielu instytucjach brak jest magazynów spełniających podstawowe wymogi konserwatorskie. W wielu sposób przetrzymywanie muzealiów powoduje ich stałą degradację. Dlatego Komisja Muzeów wystąpiła do MKiDN z propozycją utworzenia specjalnego ministerialnego programu, z którego finansowane byłyby wyłącznie potrzeby magazynowe instytucji muzealnych.
- Za szczególnie ważną kwestię dotyczącą bezpieczeństwa zbiorów uznano niezależność Głównych Konserwatorów czy Głównych Inwentaryzatorów, na których wywierane są naciski przełożonych, aby zezwalali na przechowywanie muzealiów w nieodpowiednich warunkach konserwatorskich, często także obiektów wypożyczanych na wystawy czasowe.
- W związku z przygotowaniem do II Kongresu Muzealników Polskich i czynionych staraniach Zarządu Głównego Stowarzyszenia Historyków Sztuki,

aby w tych pracach uczestniczyli też przedstawiciele Komisji Muzeów ZG SHS, jej członkowie zaproponowali i przedyskutowali problemy, które powinny pojawić się podczas obrad Kongresu.

Przewodniczący Komisji Muzeów

ZG SHS

Romuald Nowak